

Saksframlegg

Sametingsvalget - Endringer i forskrift om valg til Sametinget - Høring

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
108/12	Molde formannskap	21.08.2012

Saksprotokoll i Molde formannskap - 21.08.2012

Vedtak

Molde kommune har ikke merknader til Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementets utkast til endring av § 39a i forskrift om valg til Sametinget i høringsbrev av 10.07.2012.

Behandling

Rådmannens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Rådmannens forslag til vedtak

Molde kommune har ikke merknader til Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementets utkast til endring av § 39a i forskrift om valg til Sametinget i høringsbrev av 10.07.2012.

Saksopplysninger

Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet har i brev av 10.07.2012 sendt til høring utkast til endring av § 39a i forskrift om valg til Sametinget.
Høringsfristen er satt til mandag 1. oktober 2012.

Det ble innført ny valgordning med ny kretsinndeling og mandatfordeling fra valget i 2009 hvor antall valgkretser ble redusert fra 13 til 7. Det ble innført et skille mellom kommuner med 30 eller flere innførte i Sametingets valgmanntall og kommuner med færre enn 30.

Velgere i kommuner med færre enn 30 innførte i valgmanntallet, kan kun avgi stemme på forhånd ved sametingsvalget, jfr sameloven § 2-3. Kommuner med 30 eller flere innførte i manntallet skal også tilrettelegge for stemmegivning på valgting.

For å avgjøre hvilke kommuner dette skal gjelde for, skal Sametingets valgmanntall pr 30. juni i det år det sist ble avholdt kommunestyre- og fylkestingsvalg legges til grunn.
I Molde kommune er det ved kommunestyre- og fylkestingsvalget 2011 manntallsført 11 samer, hvor hver enkelt manntallsført ble tilskrevet direkte med kunngjøring om utleggelse av Sametingets valgmanntall.

Samisk valgforskningsprogram dokumenterer betydelig nedgang i valgdeltakelsen i de valgkretser som har en stor andel av kommuner med færre enn 30 manntallsførte. Nedgangen for de fire sørligste valgkretsene er for Sør-Norge valgkrets er på – 14,4 %, for Sørsamisk valgkrets – 7,3 % (Trøndelagsfylkene, Sør-Nordland), for Vesthavet valgkrets – 6,5 % (Midtre- og Nordre Nordland, Sør-Troms) og for Gàisi valgkrets – 4,2 % (Midt- og Nord Troms).

Departementet mener at muligheten til å kunne stemme på valgdagen ser ut til å ha effekt på oppslutningen i valget. Samisk valgforskning konkluderer med at nedgang i valgdeltakelsen i hovedsak er forårsaket av at de institusjonelle rammene for sametingsvalget ble endret og at forklaringen ligger i at tilgjengeligheten til valgurnene er blitt dårligere. Det er sannsynlig at velgere for sent oppdager at de kun kan stemme på forhånd.

Departementet foreslår således at § 39a i forskriften tilføyes et nytt andre ledd. Det foreslås at samevalgstyret i kommuner med færre enn 30 manntallsinnførte pr 30. juni i de år det er valg til kommunestyre og fylkesting, skriftlig skal opplyse velgerne om at de kun kan stemme på forhånd ved sametingsvalget. Underretningen skal sendes ut før forhåndsstemmegivningen starter.

Ved Sametingsvalget i 2009, da bestemmelsen om at kommuner med færre enn 30 manntallsførte kun har adgang til å avlegge forhåndsstemme ble innført, tilskrev Molde kommune den enkelte manntallsførte med de nødvendige opplysninger.

En ønsket effekt av foreslått ordning er at valgdeltakelsen forbedres i kommuner hvor den enkelte velger kun kan stemme på forhånd. Et skriv fra samevalgstyret i kommunen vil sikre at velgeren i god tid før valgdagen får kunnskap om at stemmegivningen er avgrenset til kun forhåndsstemmegivning.

Departementet foreslår at § 39a gis et nytt annet ledd, slik at bestemmelsen vil lyde:

§ 39a. Velgere som bare kan forhåndsstemme

- (1) Velgere som er manntallsført i kommuner med færre enn 30 manntallsførte kan bare avgi stemme på forhånd, jfr sameloven § 2-3. For å avgjøre hvilke kommuner dette skal gjelde for, skal Sametingets valgmanntall pr 30. juni i det år det sist ble avholdt kommunestyre- og fylkestingsvalg legges til grunn.
- (2) *I kommuner med færre enn 30 manntallsførte, jfr pkt 1, 2. setning, skal samevalgstyret før forhåndsstemmegivningen starter, underrette velgerne om at de kun kan stemme til sametingsvalget i perioden for forhåndsstemmegivningen.*

Underretningen skal være skriftlig og skal kun inneholde opplysninger om

- a) Hjemmelen for at velgeren kun kan stemme på forhånd*
- b) I hvilken kommune velgeren er manntallsført*
- c) Perioden for forhåndsstemmegivningen*
- d) På hvilke steder det mottas forhåndsstemmer i kommunen*
- e) Om muligheten for å avgi stemme på forhånd i andre kommuner, og*
- f) Om adgangen til å stemme fra utlandet, på Svalbard og Jan Mayen.*

Rådmannen har ikke merknader til den foreslåtte endring i forskrift om valg til Sametinget.

Vurdering av økonomiske konsekvenser

Lovendringen vil medføre få økonomiske og administrative konsekvenser for Molde kommune.

Arne Sverre Dahl